

O RADU ODSJEKA

Tajničko izvješće SO HPD »Željezničar« za 2004. godinu

Speleološki odsjek bio je tijekom 2004. godine iznimno aktivan i to na raznim poljima: istraživanjima, biospeleologiji, posjetima, planinarskim izletima, uređenju prostorija Odsjeka i ostalima. S postignutim rezultatima možemo biti prilično zadovoljni imamo li na umu da je u njima sudjelovalo i više mladih članova. I ove smo godine nastojali održati trend pomlađivanja izvršnog odbora, tako da su ga ove godine činili:

pročelnica: Nela Bosner
tajnica: Tina Bosner
oružar: Dalibor Jirkal
arhivar: Milivoj Uroić
knjižničarka: Mea Bombardelli
1. ekonom: Zoran Bolonić
2. ekonom: Tomislav Uzun
glavni urednik časopisa »Speleolog«:
Mladen Kuhta.

Od istraživačkih akcija najviše ih je bilo na području Crnopca, koji smo posjećivali 15 puta. Išli smo otkrivati nove putove, GPS-om skidati koordinate postojećih markiranih putova, rekognoscirati, što je gotovo uvijek urodilo plodom, i, naravno, istraživati i crtati nove jame. Najznačajniji rezultati bili su dovršavanje Michelangela, koji je sada dubok 274 m i Alibabine jame sa svojih 225 m dubine i oko 200 m horizontale. Ponovno smo ljetos (31. 7. – 13. 8.) imali logor na Crnopcu, kroz koji je prošlo 37 ljudi iz 6 društava, a napravljeno je i nacrtano 12 objekata. Između ostaloga, valja naglasiti velik doprinos Martine Pavlek, koja je s Hrvatskim biospeleološkim društvom i Biološkim odjelom PMF-a sudjelovala u brojnim istraživanjima speleoloških objekata i skupljanju biološkog materijala, i to: zajedno s Brankom Jalžićem dvaput na Biokovu i u Dubrovniku, gdje su posjetili i istražili 15 špilja i 14 jama na Korčuli, gdje su i ronili te istražili 4 špilje i 13 jama na Papuku, gdje je posjećena Antina špilja, crtana Uviraljka te još neki objekti. Između ostaloga, posjetila je još i Vjetrenicu i nekoliko manjih špilja, te Talijanovu bužu na Pagu i sudjelovala na speleokampu u Klad-

nju, u Bosni. Osim toga, istraživalo se još na Drežničkom polju, u uvali Mag na Rabu, na Lošinju, gdje su Branko i Vedran Jalžić i ronili, Mljetu i Rijeci Dubrovačkoj. Jura Posarić i Vladimir Lindić bili su tijekom istraživanja u kaverni Debeljači u kamenolomu kod Lovinca, a Robert Dado i Martina Borovec posjetili su speleološki logor SO PDS »Velebit« na Lubenovcu. Naši su članovi ponovno sudjelovali na istraživanjima oko izvora rijeke Cetine (18. – 23. 8.) gdje su ronili u izvoru Vukovića mlinici, posjetili Čulumovu, Gospodsku, Rudeličku špilju, i Kotlušu a također istraživali u okolici i na Dinari te skupljali razne uzorke. Na kraju je istraživana nova vertikala u Kojinoj špilji.

Protekle je godine bilo i brojnih rekognosciranja terena te posjeta već istraženim speleološkim objektima i turistički uređenim špiljama diljem Hrvatske, od kojih izdvajam: Veternicu, Baračeve špilje, Samograd, Hajdovu hižu, Volarevu, Munižabu, Dolaču, špilju pod Mačkovom dragom i još mnoge druge. Branko Jalžić je ronio i u izvoru Goljaku, u Crnačkoj špilji kod Jezerana i izvoru Zagorske Mrežnice. Što se tiče posjeta speleološkim objektima izvan Hrvatske, Mladen Kuhta bio je u Meksiku, gdje je u centralnom dijelu i na Jukatanu posjetio nekoliko turistički uređenih špilja i kanata, a u jednoj je i ronio.

Osim na speleološke, članovi našeg Odsjeka vole otići i na planinarske izlete, i to najviše na Medvednicu, Samoborsko gorje, Velebit: Osim u Hrvatskoj, posjetili su i neke planine u Sloveniji, npr. Julijske Alpe.

I ove je godine SO održao proljetnu speleološku školu, pod vodstvom Tine Bosner, u trajanju od 17. ožujka do 6. svibnja. Školu je uspješno završilo 15 polaznika, što je, kako se čini, svojevrsan rekord za naš Odsjek. Za nove speleologe–pripravnike i za ostale članove nekoliko je puta organizirano vježbanje tehnika na Gorskom zrcalu.

Članovi SO-a sudjelovali su i na raznim skupovima i tečajevima. Dana 6. ožujka sudjelovali smo u organizaciji »Seminara o crtanju speleoloških objekata pomoću računala«, a neki su članovi bili i na »Tečaju o topografskom snimanju speleoloških objekata«. Vladimir Božić je 17. travnja u Ogulinu sudjelovao u obilježavanju 130. godišnjice planinarstva u Hrvatskoj, gdje je održana i pokazna vje-

žba HGSS-a, a od 20. do 24. listopada na sastanku Komisije za povijest speleologije i znanosti o krasu ALCADI 2004. u Moravskom krasu, u Češkoj, gdje je posjetio nekoliko špilja različitih sadržaja. Martina Pavlek bila je od 29. listopada do 1. studenoga na skupu speleologa u Italiji, kod Ancone, a velik broj naših članova pridružio se 19. – 21. studenoga skupu speleologa u Ozlju. U Ozlju smo imali tri panoa (Cetina, Crnopac, Importanne), a Vladimir Lindić i Vladimir Božić održali su dva predavanja. Naša ženska ekipa – Tina, Nela i Ivana – osvojila je 27. studenoga 3. mjesto u orijentacijskom natjecanju u Jopićevoj špilji. Ponovno smo imali prezentaciju SO-a 22. – 23. svibnja na »Sajmu dragog i poludragog kamenja«, koji su organizirala braća Miculinić. Naši članovi dali su doprinos i u kreiranju prijedloga promjene Zakona o zaštiti prirode i raspravi o speleološkom katastru.

Vladimir Božić, sam ili uz nekoliko članova Odsjeka, održao je nekoliko predavanja i to uglavnom u planinarskim društvima: četiri općenito o speleologiji, o Crnopcu, o svojem posjetu Češkoj, sudjelovao je zatim na tribini »Podzemlje Hrvatske – značajan potencijal za eko turizam« i, s ostalim članovima PD »Željezničar«, na predstavljanju novog broja časopisa »Speleolog« za godine 2002.–2003., koji je izašao 7. listopada. Vladimir Božić nastavlja i svoju spisateljsku karijeru, izdajući knjige »Speleologija u Hrvatskoj« i »Razvoj speleološkog nacрта«.

Gorska služba spašavanja, kao i uvijek, organizirala je nekoliko vježbi, u kojima su, kao njezini članovi, sudjelovali i pojedini članovi našeg SO-a. Dana 28. veljače održana je utrka akcija na Sljemenu, 14. – 16. svibnja vježba GSS-a u Paklenici, 8.–15. svibnja ljetni GSS-tečaj u Paklenici, 22.–24. listopada vježba spašavanja iz speleoloških objekata u Klepinoj dulibi, te 26. prosinca vježba GSS-a na Sljemenu, dok su nečlanovi GSS-a vježbali samospašavanje na Tunelu, 21. veljače i spašavanje u Đuli-Medvedici, 4.–6. lipnja.

Od preostalih događanja važno je spomenuti sudjelovanje Branka Jalžića u projektu istraživanja slatkovodne spužvice na području Tounja, o čemu je HTV snimio reportažu za »Trenutak spoznaje«. Robert Dado bio je prisutan kada je Felix Baumgartner skočio padobranom u jamu Mameš. Tijekom godine sustavno su uređivane prostorije SO-a: postavljen je laminat, uređen je dio oštećenog stropa, nabavljen je dio namještaja, a kupljeni su: novi klima-uređaj, platno za projektor, usisivač i nešto nove opreme, a Boris Lepan je napravio četiri nova padomjera. Napravljene su službene stranice Društva, a Nela Bosner je uredila stranice SO-a.

U 2004. godini bilo je sveukupno: 23 istraživačke akcije, 66 posjeta, 49 sastanka SOŽ-a i 7 sastanaka izvršnog odbora.

Tina Bosner

Prostorija Speleološkog odsjeka HPD »Željezničar« nakon uređenja

foto: Vlado Božić

Knjižnica SOŽ-a

foto: Vlado Božić

Uređenje prostorija Odsjeka u 2004. godini

Nakon završetka sanacije krovišta zgrade u kojoj djeluje Odsjek odlučili smo se za uređenje prostorija u vlastitom aranžmanu, što je zahtijevalo određena materijalna sredstva i dobru volju članova Odsjeka. Dok su se jedni bavili ličilačkim radovima, drugi su postavljali laminatni pod, a treći čistili za prvima i drugima. Novouređene prostorije opremili smo klima-uređajem, novim radnim stolom i stolicama (šank je također dobio pripadajuće mu barske stolice). Nabavljeni su rabljeni pišać i skener, te novo projekcijsko platno s rolo-mehanizmom. U budućnosti se nadamo »nabavci« LCD-media projektora kojim bismo upotpunili suvremenu nam informatičku opremu.

Dalibor Jirkal

Knjižnica Speleološkog odsjeka »Željezničar« u 2004.

Knjižnica Speleološkog odsjeka HPD »Željezničar« i ove je godine obogaćena novim materijalima. Iz petnaest različitih zemalja stiglo nam je 78 primjeka časopisa (27 stranih naslova i devet domaćih). Imamo i pet novoizašlih domaćih knjiga speleološke tematike te dvije strane, dvadesetak drugih publikacija i mnogo turističko-propagandnog materijala.

Najveći dio tih materijala dobili smo razmjenom za časopis Speleolog.

Mea Bombardelli